

ROMÂNIA



Ministerul Agriculturii
și Dezvoltării Rurale

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Autoritatea de Management pentru PNDR

UNIUNEA
EUROPEANĂ



Program finanțat prin
FEADR

GHIDUL SOLICITANTULUI

„Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de
micro-întreprinderi”

MĂSURA 312

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României

Prevederile prezentului ghid se completează cu legislația națională și manualele de procedură aplicabile postate pe site-ul www.apdrp.ro, precum și cu prevederile specifice GAL-urilor din procedurile aferente M 41 – *Implementarea strategiilor de dezvoltare locala*



GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea MĂSURII 312 – „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”

Versiunea 07 din ianuarie 2014

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate și al Memoriului justificativ, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor. Informațiile din Ghidul solicitantului se completează cu cele din procedurile de lucru APDRP, aprobate prin Ordin de Ministru, postate pe site.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și APDRP, disponibile la sediile Directiilor Agricole județene și sediile APDRP din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.apdrp.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.apdrp.ro.



CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiectivele Măsurii 312 – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi	5
---	---

2. PREZENTAREA MĂSURII 312

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	6
2.2. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului	8
2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile (lista indicativă)	10
2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	13
2.5. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	16
2.6. Criterii de selecție ale proiectului	19

3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE MICRO-ÎNȚREPRINDERI ÎN SPAȚIUL RURAL

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare	25
3.2. Contractarea fondurilor	33
3.3. Achizițiile	36
3.4. Plata	38

4. INFORMAȚII UTILE

4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.....	39
4.2. Lista Formularelor disponibile pe site-ul APDRP	48
4.3. Dicționar	50
4.4. APDRP în sprijinul dumneavoastră	55

5. ANEXE la Ghidul Solicitantului

5.1. Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare	link www.apdrp.ro
5.2. Anexa 2 – Model Studiu de Fezabilitate	link www.apdrp.ro
5.3. Anexa 3 – Model Memoriu justificativ	link www.apdrp.ro
5.4. Anexa 4 – Documente conexe Cererii de Finanțare	

Anexa 4.1 Declarație micro-întreprindere..... link www.apdrp.ro

Anexa 4.2 Declarație firma în dificultate..... link www.apdrp.ro

Anexa 4.3 Declarație privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis

link www.apdrp.ro



- Anexa 4.4 Angajamentul Persoanelor fizice..... link www.apdrp.ro*
- Anexa 4.5 Declarație pe propria răspundere privind cofinanțarea....link www.apdrp.ro*
- 5.5.** *Anexa 5 – Model Contract de Finanțare link www.apdrp.ro*
- 5.6.** *Anexa 6 – Modele Formulare de Plată..... link www.apdrp.ro*
- 5.7.** *Anexa 7 – Fișa Măsurii 312 link www.apdrp.ro*
- 5.8.** *Anexa 8 – Acte normative utile link www.apdrp.ro*
- 5.9** *Anexa 9 – Lista detaliată a acțiunilor eligibile, clasificate conform codurilor CAEN..... link www.apdrp.ro*
- Anexa 9A – Lista codurilor CAEN pentru care nu sunt considerate cheltuieli eligibile construcția, modernizarea sau extinderea clădirilor, ci numai dotarea acestora link www.apdrp.ro*
- Anexa9B - Lista codurilor CAEN de producție de bunuri link www.apdrp.ro*
- 5.10** *Anexa 10 – Categoriile de beneficiari..... link www.apdrp.ro*



Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 Măsura 312 – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro - întreprinderi

Măsura 312 se încadrează în **Axa III – „Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale”** și are ca **obiectiv general** dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Obiectivele specifice se referă la:

1. Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural;
2. Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole¹;
3. Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Obiectivele operaționale se referă la:

1. Crearea de micro-întreprinderi precum și dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol în spațiul rural;
2. Încurajarea inițiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri și femei;
3. Încurajarea activităților meșteșugărești și a altor activități tradiționale;
4. Reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Contribuția publică aferentă măsurii 312 prin FEADR este de 456.214.173 Euro din FEADR și PERE (9.933.074 Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru IMM-uri) din care:

- contribuția Guvernului României de la bugetul central de stat – 5%;
- contribuția Uniunii Europene – 95%;

Costul total, alcătuit din contribuția publică și contribuția privată este de: 651.758.097 Euro.

¹ Cu excepția activităților ce presupun obținerea de produse non-Anexa 1 la Tratat, susținute prin Măsurile 121 și 123 ale Axei 1.



Capitolul 2

PREZENTAREA MĂSURII 312

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Măsura 312:

- A. Micro-întreprinderile** așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003 și în legislația națională în vigoare² (având mai puțin de 10 angajați și care realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale în valoare de până la 2,0 milioane Euro echivalent în lei) – a se vedea categoriile de beneficiari din Anexa 10.

Persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja că până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată³ și să funcționeze ca microîntreprinderi, iar în situația în care, în urma autorizării, se modifică reprezentantul legal al proiectului, vor depune toate documentele ce demonstrează transferul dreptului de reprezentare pentru noua formă de organizare juridică, această modificare neafectând respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție ale Cererii de finanțare.

*Persoanele fizice se pot autoriza doar în persoană fizică autorizată, întreprindere familială și întreprindere individuală, așa cum sunt definite în OUG 44/ 2008 modificată și completată. Această categorie de beneficiari trebuie să opteze încă din momentul depunerii cererii de finanțare pentru forma în care dorește autorizarea (Anexa 4.4 la Ghid), opțiune în funcție de care se va face încadrarea pe plafonul de sprijin aferent. Este eligibil pentru finanțare **medicul veterinar** cu drept de liberă practică, care este organizat și funcționează în cadrul unui **cabinet medical veterinar individual** în conformitate cu **Legea 160/1998 pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar precum și medicul uman** cu drept de liberă practică care este organizat și funcționează în cadrul unui **cabinet medical individual** în conformitate cu **Ordonanța Guvernului nr 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale**. Având în vedere condițiile de autorizare ca și cabinet medical veterinar individual/cabinet medical individual, aceștia pot solicita fonduri doar pentru investiții de modernizare.*

² Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

³ Ordonanță de Urgență nr. 44 din 16 aprilie 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare.



IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere se face în baza Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria micro-întreprinderilor și, după caz, în baza Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate, completate în conformitate cu anexele Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens se precizează:

- o întreprindere nu poate fi

considerată micro-întreprindere dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

- datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociațiilor” art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

- dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau microîntreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Finanțarea unui proiect depus în cadrul Măsurii 312 derulată prin PNDR este restricționată pentru următoarele categorii de beneficiari:

- beneficiarii înregistrați în lista APDRP a debitorilor pentru Programul SAPARD și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de APDRP, inclusiv a majorărilor de întârziere;

- beneficiarii care au contracte de finanțare reziliate pentru nerespectarea obligațiilor contractuale, din inițiativa APDRP, pentru un an de la data rezilierii;

- beneficiarii Programului SAPARD sau ai FEADR, care se află în situații litigioase cu APDRP, până la soluționarea definitivă a litigiului.



2.2 Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

✓ **Micro-întreprinderile, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up - vezi definiție dicționar) trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural (atât sediul social, cât și punctul de lucru trebuie să fie amplasate în mediul rural);**

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.

✓ **Beneficiarul trebuie să demonstreze viabilitatea investiției;**

✓ **Micro-întreprinderea trebuie să nu fie în dificultate⁴ - vezi definiție dicționar privind firma în dificultate – Anexa 4.2.**

✓ **Beneficiarul sau responsabilul de proiect să facă dovada deținerii de aptitudini manageriale/ marketing sau în acord cu activitatea propusă prin proiect (experiență/ cursuri de formare profesională absolvite – cel puțin la nivel de inițiere, cursuri de calificare etc.) sau să le dobândească până la efectuarea ultimei plăți;**

Spațiul rural eligibil
în accepțiunea Axei 3 și implicat a acestei măsuri, cuprinde totalitatea comunelor ca unități administrativ teritoriale împreună cu satele componente.
Satele aparținătoare de orașe și zonele periurbane nu sunt eligibile.

ATENȚIE! Reprezentantul legal trebuie să fie:

- **Persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu APDRP**, conform legislației în vigoare;
- Depunerea Cererii de Finanțare se poate face de orice altă persoană cu procură notarială de la persoana desemnată să reprezinte solicitantul conform legislației în vigoare.

ATENȚIE! Este necesar ca beneficiarul să nu aibă fapte înscrise în **cazierul fiscal**, să nu aibă înscriri care privesc sancțiuni economico-financiare în **cazierul judiciar** și să respecte **graficul de rambursare a datoriilor**, dacă are datorii către bănci.

✓ **Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și acordurile necesare investiției respective;**

✓ **Beneficiarul trebuie să prezinte avizele/ autorizațiile de mediu⁵ necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate**

⁴ *Firme în dificultate definite conform prevederilor Liniilor Directoare Comunitare cu Privire la Ajutoarele de Stat pentru Salvarea și Restructurarea Firmelor în Dificultate (Community Guidelines On State Aid For Rescuing And Restructuring Firms in Difficulty) publicate în OJ C244, 1.10.2004, p.2;*



avizele și acordurile, conform legislației în vigoare în domeniul mediului. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil;

✓ **ATENȚIE!** În cazul proiectelor de investiții care prevăd modernizarea activității se va demonstra că la momentul depunerii Cererii de Finanțare solicitantul deține autorizațiile de funcționare pentru punctul de lucru ce face obiectul proiectului FEADR prin documentele justificative emise de instituțiile avizatoare (de ex: Autorizație de mediu însoțită de Nota de constatare/ Autorizație sanitară + proces verbal de constatare, etc).

✓ **Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani.**

În cadrul acestei măsuri este permis dreptul de folosință **asupra clădirilor precum și asupra terenurilor**, în condițiile legii.

✓ **Beneficiarul trebuie să declare pe proprie răspundere că va asigura co-finanțarea proiectului (Anexa 4.5)**

Solicitantul va prezenta la depunerea Cererii de Finanțare

- Declarația de cofinanțare a proiectului (Anexa 4.5);
 - Document de la bancă cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu APDRP).
- Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.

ATENȚIE! La semnarea contractului de finanțare, cofinanțarea proiectului va fi dovedită prin unul din documentele:

a) Extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, în cazul cofinanțării prin surse proprii (autofinanțare) sau prin certificate de depozit nominative și dematerializate, cu o scadență mai mică sau egală cu trei luni față de data închiderii licitației de proiecte;

b) Extras de cont bancar vizat și datat de bancă cu cel mult cinci zile lucrătoare înainte de data depunerii în cazul existenței unor surse de cofinanțare de tipul: granturi, sponsorizări, donații, însoțit de un document care să ateste sursa respectivă, emis de organizația care a acordat-o;

⁵ Conform protocolului încheiat cu Ministerul Mediului și Pădurilor, orice investiție realizată prin PNDR va fi încadrată de către MMP care va solicita, după caz, un studiu de impact asupra mediului.



c) Extras de cont bancar și Formularul de achiziție titluri de stat, emise și vizate de bancă, în cazul cofinanțării prin titluri de stat cu o scadență mai mică sau egală de trei luni față de data închiderii licitației de proiecte;

d) Extrasul liniei de credit datat cu cel mult cinci zile lucrătoare față de data depunerii cererii de finanțare și contractul de credit vizat de bancă, în cazul cofinanțării prin linie de credit cu o valabilitate de un an față de data lansării licitației de proiecte, deschis la o bancă;

ATENȚIE! Extrasele de cont bancar trebuie eliberate de la bănci de pe teritoriul României.

Beneficiarul trebuie să declare pe proprie răspundere faptul că suma totală a ajutorului public nerambursabil accesat de către acesta nu depășește 200.000 Euro (100.000 Euro pentru activitățile din sectorul transportului rutier) pe o perioadă de până la 3 ani fiscali (vezi anexa 4.3).

Beneficiarii acestei măsuri trebuie să respecte prevederile Schemei de ajutor de minimis "Sprijinirea activităților economice în vederea diversificării economiei rurale și a creșterii calității vieții în spațiul rural", aprobată prin Ordinul Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 567/2008, cu modificările și completările ulterioare.

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul Măsurii 312 sunt sprijinite investițiile realizate atât de către micro-întreprinderile existente cât și cele nou înființate **din sectoarele non-agricole, în spațiul rural.**

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor pentru **investiții în active corporale și/sau necorporale** din domeniul non-agricol după cum urmează:

a) **Investiții corporale** (construcția, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv⁶ – pentru efectuarea activității vizate de proiect- precum și construcția de

Atenție!

Sectoarele non-agricole finanțate prin această măsură exclud industria alimentară sprijinită prin schema de ajutor de stat din Axa 1, în conformitate cu criteriile de demarcare dintre măsurile PNDR.

Pentru a beneficia de finanțare nerambursabilă solicitantul trebuie să facă dovada că are înscris în obiectul de activitate cod CAEN specific unei activități non-agricole.

⁶Construcția, modernizarea, extinderea clădirilor reprezintă investiții eligibile în cadrul tuturor componentelor măsurii, exclusiv în scopul desfășurării activităților propuse prin proiect (cu excepția activităților cuprinse în Anexa 9A). Nu este permisă modernizarea clădirilor care intră sub incidența dreptului de folosință.



clădiri pentru marketingul produselor proprii; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziționarea în leasing a acestora);

*Solicitantul poate avea **codul CAEN** ca activitate principală sau ca activitate secundară pentru investiția vizată prin proiect.*

Numai pentru investițiile care vizează activități care se desfășoară în cadrul codurilor CAEN 0161 /7731, este obligatoriu ca solicitantul să dețină acest cod ca și CAEN principal .

Pentru încadrarea corectă a activității prevăzute prin proiect, se va verifica încadrarea acesteia în codul CAEN Revizuit 2 editat de Institutul Național de Statistică – Centrul Național de Pregătire în Statistică care cuprinde detalierea activităților.

Achiziționarea de mijloace de transport specializate și utilaje reprezintă o cheltuială eligibilă, atât timp cât acestea **deservesc** în **mod direct** activitățile specifice desfășurate propuse prin proiect și se încadrează în definiția mijloacelor de transport specializate din HG 224/2008 iar **necesitatea**

Important! Costurile generale legate de întocmirea proiectelor sunt eligibile dacă sunt realizate după 1 ianuarie 2007 în conformitate cu prevederile HG 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor co-finanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

achiziționării lor este justificată în Studiul de Fezabilitate/ Memoriu justificativ (vezi definiție „mijloace de transport specializate” în dicționar). Exemple de mijloace de transport specializate: *ambulanța, vidanța, mașina de gunoi, dric, etc.*

Nu reprezintă o cheltuială eligibilă achiziționarea prin proiect a mijloacelor de transport pentru transportul muncitorilor și a utilajelor la punctul de lucru, precum și a mijloacelor de tractare de tipul cap –tractor.

Integrarea forțată a unui mijloc de transport în cadrul unui proiect sub denumirea unuia specializat și care nu corespunde definiției din ghid și respectiv, din legislația în vigoare (HG 224/2008 cu modificările și completările ulterioare), se consideră creare de condiții artificiale, iar proiectul va fi declarat neeligibil. În cadrul proiectelor de investiții în activități de prestări servicii (vezi Anexa 9 A) nu sunt considerate cheltuieli eligibile construcția, modernizarea sau extinderea clădirilor, ci numai dotarea acestora, în scopul desfășurării activității propuse prin proiect.

Achiziționarea de echipamente care furnizează energie regenerabilă (de exemplu panouri fotovoltaice, solare, pompe geotermale etc.) pentru clădiri utilizate prin contract cu drept de folosință este considerată modernizare a clădirii și nu este cheltuiala eligibilă.



b) Investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

ATENȚIE! Bunurile achiziționate prin FEADR prin codurile 7722, 7729, 7731, 7732, 7733, 7739 nu pot fi date în leasing, fiind permise doar închirierile!

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, vor fi susținute costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanță, Studii de Fezabilitate/Memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții, în limita a 5%.

În cadrul Măsurii 312 se pot realiza următoarele tipuri de investiții:

i. Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi:

- Industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
- În activități de procesare industrială a produselor lemnoase – începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ATENȚIE!
Lista detaliată și actualizată a acțiunilor eligibile, clasificate conform codurilor CAEN, se regăsește în Anexa 9.

ii. Investiții pentru dezvoltarea activităților

meșteșugărești, de artizanat și a altor activități

tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olăritul, brodatul,

confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

Important!
Sunt permise punctele de desfacere, doar pentru produsele obținute din propriul proces productiv, ca parte componentă a proiectului de investiție pentru care se solicită sprijinul, situate pe același amplasament cu investiția.

iii. Servicii pentru populația rurală cum ar fi:

- a. Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;



- b. Servicii de conectare și difuzare internet;
- c. Servicii de mecanizare, transport (**altele decât achiziția mijloacelor de transport**) protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare;
- d. Servicii medicale
- e. Servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

iv. Investiții în producerea de energie regenerabilă

- Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibili.

Important! Este permisă achiziționarea de echipamente pentru producerea de energie care utilizează energia solară, eoliană, hidrolică, geotermică, biomasa numai în scopul desfășurării activității economice pentru care beneficiarul este/ va fi autorizat.

ATENȚIE!
Un solicitant poate aplica pentru un proiect care să conțină activități complementare din cele 4 tipuri de investiții.

În cazul în care se dorește modernizarea unei activități existente prin achiziția de echipamente pentru producerea de energie regenerabilă se va avea în vedere ca activitățile desfășurate să se regăsească în Anexa 9 la Ghidul Solicitantului. Excepție fac activitățile prevăzute în Anexa 9 A.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Prin Măsura 312 **nu sunt eligibile** următoarele tipuri de:

Activități:

- Activități sprijinite prin măsurile Axei 1 și Axei 2 ale PNDR;
- Fabricarea băuturilor alcoolice și a berii;
- Fabricarea produselor din tutun;
- Fabricarea armamentului și muniției;
- Baterea monedelor;
- Activități de turism și recreaționale legate de activitatea turistică;



- Acțiuni exclusiv de comerț și intermediari comerciale, cu excepția vânzării de produse obținute din propriul proces productiv;
- Intermedieri financiare;
- Tranzacții imobiliare;
- Cercetare-dezvoltare;
- Administrație publică și apărare;
- Asigurări sociale din sistemul public;
- Jocurile de noroc și pariurile precum și activitățile recreative legate de acestea;
- Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale;
- Activități de pescuit și/ sau acvacultură;
- Investiții legate de prelucrarea primară a lemnului până la stadiul de cherestea;
- Activități în industria extractivă de produse energetice;
- Producerea de energie din surse regenerabile ca activitate principală, în scopul vânzării;
- Activități de fabricare a produselor de cocserie, a produselor obținute din acestea și a combustibililor nucleari;
- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural din grupa B și natural din spațiul rural.

Cheltuieli:

- Impozite și taxe fiscale;
- Costuri operaționale, inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor și cheltuieli similare;
- Cheltuieli pentru cumpărarea de echipament second – hand;
- Achiziționarea de teren/ clădiri;
- Achiziția de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri pentru a presta servicii de transport în numele terților și de mijloace de transport pentru persoane, ca și activitate principală;

ATENȚIE!

Sunt neeligibile cheltuielile cu achiziția de mijloace de transport de mărfuri și/sau de persoane în cazul în care solicitantul activează în sectorul transportului rutier, atât de mărfuri cât și/sau de persoane, indiferent dacă acesta aplică pe cod CAEN principal sau secundar.



- Achiziția de mijloace de transport pentru uz personal;
- TVA, cu excepția TVA nedeductibilă, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele neimpozabile, conform art.71 (3), lit. a) din Regulamentul (CE) nr.1698/2005;

IMPORTANT! TVA este o cheltuială eligibilă din FEADR pentru persoana impozabilă (persoana fizică, grupul de persoane, instituția publică, persoana juridică, precum și orice entitate capabilă să desfășoare o activitate economică) care îndeplinește cumulativ condițiile:

- nu este înregistrată în scopuri de TVA (plătitor de TVA);
 - TVA este nerecuperabilă;
 - este suportat în mod real și definitiv de către aceasta (nu recuperează TVA de la bugetul de stat sau din alte surse).
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
 - Contribuția în natură;
 - Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.
 - Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a Studiilor de Fezabilitate;
 - Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

Lista investițiilor și costurilor neeligibile va respecta prevederile din Hotărârea de Guvern nr. 224/ 2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare.



2.5. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

1. Prin Măsura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi **de până la 70%**⁷ din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- **50.000 Euro/ proiect** dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- **100.000 Euro/ proiect** pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- **200.000 Euro/ proiect** pentru alte micro-întreprinderi

2. În cazul în care proiectele prevăd activități de producție de bunuri, intensitatea ajutorului public va fi de până la **85%*** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși plafoanele precizate la pct.1.: 50.000/ 100.000/ 200.000 Euro.

ATENȚIE! Procentul de 85% se aplică numai activităților incluse în codurile CAEN cuprinse în Anexa 9B ”Lista codurilor CAEN de producție

de bunuri,,. În situația proiectelor care vizează atât activități de producție de bunuri cât și servicii intensitatea ajutorului public nerambursabil se va atribui, specific, pentru fiecare tip de investiție, iar în această situație se vor elabora bugete distincte.

Important!

Ajutorul acordat unui beneficiar se cumulează cu orice alt ajutor cu rang de minimis în sectoarele non-agricole. De asemenea, pentru aceleași costuri /cheltuieli eligibile, ajutorul acordat se cumulează cu orice alt ajutor (granturi, alte ajutoare din fonduri publice, etc.).

3. În cazul în care proiectele prevăd achiziția de utilaje agricole (**cod CAEN 0161 - Activități auxiliare pentru producția vegetală** și **cod CAEN 7731- Activități de închiriere și leasing cu mașini și echipamente agricole**), intensitatea ajutorului public va fi de până la - **40%*** din totalul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

⁷, * Intensitatea ajutorului public nerambursabil pentru micro-întreprinderile din regiunea București-Ilfov va fi cu 10% mai mică decât în celelalte regiuni ale țării datorită faptului că în această regiune PIB-ul este mai mare decât în restul regiunilor.



- **10%** - pentru investițiile realizate de tinerii ¹³ cu vârsta sub 40 ani, la data depunerii Cererii de Finanțare și nu va depăși plafoanele precizate la pct.1.: 50.000/ 100.000/ 200.000 Euro.

Valoarea maximă a sprijinului va fi de:

- **50.000 Euro/ proiect** pentru cabinet medical individual, cabinet medical veterinar individual, persoană fizică autorizată, întreprindere familială precum și persoanele fizice care declară că se vor autoriza ca persoană fizică autorizată, întreprindere familială;
- **100.000 Euro/ proiect** pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- **200.000 Euro/ proiect** pentru întreprindere individuală, societăți cooperative meșteșugărești de gradul I, societăți cooperative de consum de gradul I, societăți comerciale cu capital privat care pot fi beneficiari ai măsurii, precum și pentru persoanele fizice care declară că se vor autoriza ca întreprindere individuală.

Atenție! În cazul proiectelor care includ și investiții care au drept scop implementarea noilor provocări (achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii) solicitantul completează, în dreptul coloanei PERE valorile aferente acestei investiții. **Bugetul este exprimat în EURO.**

Atenție!
Intensitatea ajutorului public nerambursabil se va aplica în funcție de regiunea în care solicitantul deține sediul social.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criteriile de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Valoarea minimă eligibilă al unui proiect este de 5.000 Euro.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans de până la 50% din valoarea

¹³ **Tinerii** sunt persoanele fizice care se încadrează în următoarele categorii de solicitanți:

- ✓ *Persoană fizică care declara ca se va autoriza ca PFA/intreprindere individuala,*
- ✓ *Persoană fizică autorizată (PFA) înființată conform OUG nr.44/2008 cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului;*
- ✓ *Întreprindere individuală înființată în baza OUG nr.44/2008 al carei titular are vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului;*
- ✓ *Societate cu răspundere limitată cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii cererii de finanțare.*



eligibilă nerambursabilă (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 679/2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltarea rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Prevederi privind ajutorul de stat

Sprijinul acordat prin această măsură se va face conform Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1998/ 2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului privind ajutorul „de minimis”, Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006 și conform prevederilor 567/ 2008, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Schemei de ajutor de minimis „Sprijinirea activităților economice în vederea diversificării economiei rurale și a creșterii calității vieții în spațiul rural ” Regulamentului (UE) nr. 1407/2013 din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de **200.000 Euro/ beneficiar și 100.000 Euro/ beneficiar** în cazul sectorului de transport rutier, perioadă care va fi evaluată pe o bază continuă, astfel încat, pentru fiecare nouă acordare a unui ajutor de minimis se va determina suma totală a ajutorului de minimis acordat în anul fiscal în cauză precum și pe perioada ultimilor 2 ani fiscali (art. 21 /HG 224/2008).

Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului „de minimis” sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat de Statul Membru este finanțat în totalitate sau parțial din surse de origine comunitară.

Cumulul ajutoarelor „de minimis” se realizează pentru toate ajutoarele „de minimis” primite având ca dată de referință 01 ianuarie 2007.

AJUTOARELE „DE MINIMIS” ACORDATE PENTRU SECTOARELE NONAGRICOLE NU SE CUMULEAZĂ CU AJUTOARELE DE STAT ACORDATE PENTRU SECTORUL PRIMAR (AGRICOL PISCICOL ȘI FORESTIER).

ATENȚIE! APDRP va informa în scris micro-întreprinderea beneficiară în legătură cu valoarea potențială a ajutorului public nerambursabil (exprimată ca echivalent-subvenție brut) și în legătură cu caracterul de minimis al acestuia, cu referire explicită la Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/2006 din 15 Decembrie



2006 de aplicare a Art. 87 și 88 al Tratatului de instituire a Comunităților Europene, privind ajutorul „de minimis”, Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

2.6 Criterii de selecție ale proiectului

Conform Fișei Măsurii 312, pentru proiectele de investiții se vor aplica următoarele criterii:

- ✓ Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani;
- ✓ Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți;
- ✓ Proiectele care promovează activități meșteșugărești, de artizanat;
- ✓ Proiecte derulate de femei/ tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor (dacă aplicanții sunt constituiți ca persoană fizică autorizată PFA/ întreprindere individuală/ societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică (pentru următoarele categorii de solicitanți: persoană fizică autorizată (PFA) cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului și societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii cererii de finanțare a proiectului.
- ✓ Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate- vezi definiția din dicționar)- care aplica proiecte ce vizează activități non-agricole productive;
- ✓ Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare sau a serviciilor medicale;
- ✓ Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Important!
La acest criteriu se acordă punctaj femeilor indiferent de vârstă.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos.

Sistemul de punctare este următorul:

Nr. crt.	CRITERIU DE SELECȚIE	PUNCTAJ
1	Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani; <i>Punctarea acestui criteriu se va face pe baza Cererii de Finanțare – Secțiunea C – Finanțări nerambursabile – solicitate și/ sau obținute. Se va puncta criteriul dacă perioada de timp dintre data Notificării</i>	5



	<p>beneficiarului cu privire la plățile efectuate pentru investiția similară și data depunerii prezentului proiect este mai mare de 3 ani. Se punctează criteriul automat dacă solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin din fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani. Activități similare înseamnă același tip de investiție (ex: a beneficiat de SAPARD pentru meșteșuguri și aplică și prin FEADR tot pe meșteșuguri, atunci nu primește punctaj, iar în cazul în care aplică pentru croitorie pe FEADR, atunci primește punctaj).</p>	
2	<p>Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți (valoarea de 25.000 Euro investiți în funcție de tipul și data înființării solicitantului): Pentru micro-întreprindere de tip start-up cât și pentru micro-întreprinderile în funcțiune, punctarea acestui criteriu se va face prin crearea a cel puțin un loc de muncă raportat la 25.000 euro . Formula: Dacă valoarea ajutorului nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create ≤ 25000 Euro, proiectul primește punctaj. Dacă valoarea ajutorului nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create > 25000 Euro, proiectul nu primește punctaj. Punctarea acestui criteriu se va face pe baza analizei datelor din Studiul de Fezabilitate/ Memoriul justificativ (punctul 7.2 din Studiul de Fezabilitate și punctul 3.2 pentru solicitanții care completează Memoriul justificativ) și pe baza formulelor de calcul prezentate. Se vor lua în considerare doar locurile de muncă nou create, cu norma întreaga pentru personalul muncitor - direct productiv⁹ și cel mult un loc de muncă indirect productiv. Se vor puncta doar locurile de muncă aferente investițiilor suportate din cheltuieli eligibile. În cazul proiectelor care prevăd achiziția de mașini/ utilaje care necesită conducător - la o mașină/ un utilaj se va lua în considerare un om/ schimb (conform numărului de schimburi prevăzute în SF/ MJ, dar nu mai mult de două schimburi).</p>	10
3	<p>Proiecte care promovează activități meșteșugărești, de artizanat. Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ (descrierea proiectului) și se aplică pentru proiectele care-și propun crearea sau dezvoltarea de activități meșteșugărești, iar în cazul modernizărilor, și în baza documentului 15.1, respectiv, declarația de notorietate cu privire la abilitatea de a desfășura activitatea pentru care se solicită finanțarea eliberată de primarul localității respective (numai pentru PFA/ Întreprindere Familială/ Întreprindere Individuală), doar pentru meseriile tradiționale artizanale - pentru reprezentantul legal/ beneficiar. Activitate meșteșugărească – vezi definiția din dicționar. Se acordă punctaj pentru toți beneficiarii măsurii care își propun prin proiect crearea sau dezvoltarea de activități meșteșugărești, de artizanat.</p>	Max. 15

⁹ Conform definiției din Ghidul solicitantului – Cap. 4.3 - personalul încadrat din punct de vedere al responsabilităților și al gradului de participare la realizarea procesului productiv/de servicii al micro-întreprinderii respective.



	<i>Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției aferentă activităților meșteșugărești în valoarea totală eligibilă a proiectului.</i>	
4	<p>Proiecte derulate de femei/ tineri cu vârstă până în 40 de ani la data depunerii proiectelor. Verificarea se face în baza informațiilor de la pct. B1.1-Informații privind solicitantul - Data de naștere, pentru:</p> <p>I. Persoană fizică care declară că se va autoriza în persoana fizică autorizată sau întreprindere individuală. Persoană fizică autorizată (PFA), cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului; Întreprindere individuală, întreprinzător persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului. Medic titular care își exercită profesia în cadrul unui cabinet medical individual, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului. Medic veterinar cu drept de liberă practică, organizat ca PFA și care funcționează în cadrul unui cabinet medical veterinar individual, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare.</p> <p>II. Verificarea se va face în doc.11.1-Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului pentru : Societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului.</p> <p>III. În cazul proiectelor promovate de femei și care se regăsesc în formele de organizare și condițiile menționate anterior se acordă punctaj la acest criteriu indiferent de vârsta acestora.</p>	10
5	<p>Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate) care aplică proiecte ce vizează activități non-agricole productive; Se acordă punctaj proiectelor care vizează activitățile enumerate în secțiunea "Domeniul de aplicabilitate și acțiuni prevăzute", la punctului i)¹⁰ și ii)¹¹ din fișa măsurii.</p> <p>Verificarea încadrării în categoria activităților de producție de bunuri, se va face pe baza Anexei 9 B - Lista codurilor CAEN de producție de bunuri.</p> <p>În cazul proiectelor care prevăd activități complementare, se va acorda</p>	20

¹⁰ i. **Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi:**

- Industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
- În activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

¹¹ ii. **Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lână, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).**



	<i>punctaj la acest criteriu de selecție doar în situația în care activitatea/activitățile non – agricole de producție de bunuri reprezintă componenta majoritară din punct de vedere valoric. O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.</i>	
6	Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare sau a serviciilor medicale;	35
7	Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producerea energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibili <i>Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției pentru energie regenerabilă în valoarea totală eligibilă a proiectului. Se vor puncta:</i> <ul style="list-style-type: none">- proiectele care propun utilizarea energiei regenerabile în cadrul unui flux tehnologic de producție de bunuri;- proiectele care vizează achiziționarea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile în vederea dotării clădirilor în cadrul cărora se desfășoară/se va desfășura activitatea propusă prin proiect.	Max. 5
	TOTAL	100

Pentru această măsură, nu există punctaj minim.

ATENȚIE! Pentru clădirile care sunt utilizate prin contract cu drept de folosință, achiziționarea de echipamente care furnizează energie regenerabilă este considerată modernizare a clădirii, nu este cheltuiala eligibilă și nu se punctează.

Selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție, în cadrul sumei alocate pe sesiune.

Criterii de departajare a proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal:

Departajarea proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare.

ATENȚIE! *Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii.*

În caz că, la verificarea cererilor de plată, sau în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu sunt respectate, plățile vor fi sistate, eventualele plăți efectuate deja vor intra în procedură de recuperare iar contractul va fi reziliat.



Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE ACORDATE PENTRU CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE MICRO-ÎNTRERINDERI ÎN SPAȚIUL RURAL

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al **rambursării cheltuielilor efectuate** în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant poate depune în același timp mai multe proiecte pentru măsuri diferite din PNDR pentru a fi cofinanțate prin FEADR.

ATENȚIE! Un beneficiar poate aplica pentru unul sau mai multe proiecte pe întreaga perioadă de programare (2007-2013) în cadrul măsurii 312, **însă depunerea unui alt proiect FEADR este condiționată de finalizarea investiției începute anterior**, iar cumulul ajutorului public nerambursabil acordat unui beneficiar nu va trebui să depășească **200.000 (100.000 pentru activitate în sectorul transportului rutier) Euro pe o perioadă de până la 3 ani fiscali indiferent de forma sprijinului financiar** (subvenții; credite cu dobândă preferențială etc.).

Cumulul ajutoarelor de „minimis” se realizează pentru toate ajutoarele primite având ca data de referință 01 ianuarie 2007.

Finalizarea proiectului FEADR, presupune ca beneficiarul să finalizeze **atât** partea de investiție suportată prin cheltuielile eligibile, **cât și** partea de investiție realizată prin cheltuielile neeligibile.

ATENȚIE! Acționarii majoritari ai unei societăți comerciale nu pot avea mai multe proiecte în derulare, în același timp și pentru aceleași tipuri de investiții, în cadrul Măsurii 312.

Precizări referitoare la noțiunea de acționar majoritar:

Asociatul/ acționarul majoritar este persoana fizică sau juridică deținătoare a pachetului de acțiuni cu cea mai mare pondere din totalul acțiunilor întreprinderii.



ATENȚIE! Nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR, obținând astfel depășirea intensității sprijinului financiar.

3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor – partea E din Cererea de finanțare, legate într-un singur volum, astfel încât să nu permită detașarea și/ sau înlocuirea documentelor.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.apdrp.ro.

ATENȚIE! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare publicată în cadrul sesiunii de proiecte.

3.1.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. **Modificarea modelului standard** (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de **neconformitate administrativă**.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână. Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un OPIS, asumat de solicitant prin semnatura, cu următorul conținut:

Titlul complet al proiectului

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la..... până la.....)
----------	---------------------	--------------------------------------

Semnătura solicitantului



Pagina OPIS este pagina cu numărul 0 a Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

La întocmirea Cererii de Finanțare se va utiliza cursul de schimb EURO-lei valabil la data întocmirii Studiului de fezabilitate/ Memoriului justificativ, preluat de pe pagina WEB a Bancii Centrale Europene: www.ecb.int la secțiunea <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare¹²

APDRP poate să acorde un avans de maxim **50%** din valoarea ajutorului public care au optat în Cererea de Finanțare sau până la data depunerii primei cereri de plată, pentru obținerea valorii avansului în vederea demarării investiției.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de Finanțare. Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al cererii de plată la Autoritatea Contractantă.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

NOTA

Este necesar să se respecte formatul standard al anexei „Indicatori de monitorizare” care face parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acesteia. Se vor completa numai indicatorii solicitați (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori care nu sunt incluși în tabelul prezentat).

Completarea tuturor indicatorilor solicitați în conformitate cu cele prezentate în Cererea de Finanțare este obligatorie.

¹² În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului (CE) nr. 679/2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltarea rurală acordat din FEADR



IMPORTANT: Procentul maxim al avansului admis este de 50% din valoarea ajutorului nerambursabil.

Pe toată perioada derulării Contractului de Finanțare încheiat cu APDRP Beneficiarul este obligat să informeze asupra oricărei forme de ajutor de stat primit pentru susținerea proiectului.

Beneficiarul depune astfel, Declarația privind ajutoarele de stat, la sediul Autorității Contractante în termen de maxim 15 zile de la data obținerii ajutorului de stat dar nu mai târziu de data depunerii primei plăți ulterioară obținerii ajutorului și concomitent cu aceasta depune bugetul modificat prin care diminuează ajutorul nerambursabil.

Intensitatea sprijinului se diminuează în condițiile în care, prin cumularea valorii ajutorului de stat primit, cu valoarea totală nerambursabilă a proiectului selectat se depășește intensitatea sprijinului aprobat în conformitate cu prevederile PNDR.

3.1.2. Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Originalul și o copie a Cererii de Finanțare, împreună cu formatul electronic (CD) și cu documentele în original (pentru care a atașat copii) **se depun la** OJPDRP al județului unde are loc implementarea proiectului. Fiecare exemplar din Cererea de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. OPISUL va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta ștampila solicitantului (semnătura, în cazul persoanelor fizice).

Important! Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a studiului de fezabilitate/documentației de avizare pentru lucrări de intervenții, ca și a tuturor documentelor atașate dosarului Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conformă listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de Finanțare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

Denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ ” # % & * : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai



mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format *.pdf*, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

ATENȚIE ! În situația în care copia electronică nu corespunde condițiilor menționate mai sus proiectul, va fi declarat neconform.

În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la Oficiul Județean pe raza căruia investiția este predominantă din punct de vedere valoric.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către reprezentantul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în original) al reprezentantului legal, la OJPDRP, înaintea datei limită care figurează în licitația de proiecte.

Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii). Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului Cererii de Finanțare, în afara celor două exemplare pe care le depune.

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), expertul verificator va confrunța copiile cu originalul și, în caz de conformitate, va face data și semna și va face mențiunea „Conform cu originalul”.

3.1.3. Verificarea dosarului Cererii de Finanțare

1. VERIFICAREA CONFORMITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea conformității are ca obiect Cererea de Finanțare și a anexele acesteia, concluziile înscriindu-se în „Fișa de verificare.

Pentru controlul conformității verificatorul are în vedere:

- corectitudinea completării formularului (Anexa 1);
- conformitatea variantei prezentată pe suport de hartie cu cea în format electronic ;



- numărul de exemplare solicitate prin ghid și procedura specifică pentru anexele tehnice și administrative și anume:
 - a) două exemplare în format tipărit: un original și copie;
 - b) formatul electronic al documentelor de la pct. a);
 - c) valabilitatea documentelor (dacă este cazul).

În cazul în care expertul verificator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții verificali ai SVCF-OJPDRP dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare. Necompletarea unui câmp din cererea de finanțare nu este considerată eroare de formă

Solicitantul este invitat să revină la sediul OJPDRP după evaluarea conformității pentru a fi înștiințat dacă Cererea de Finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

ATENȚIE! Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru aceeași licitație de proiecte.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepune în aceeași sesiune.

Dacă în urma verificării Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare și anume la verificarea eligibilității acesteia.

2. VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea criteriilor de eligibilitate se efectuează de către:

- OJPDRP pentru Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați fără lucrări de construcții și/ sau montaj;



- CRPDRP pentru Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați cu lucrări de construcții și/ sau montaj.
- APDRP - nivel central - pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate și selecție;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant.

ATENȚIE! Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit își rezervă dreptul de a cere documente sau informații suplimentare, dacă pe parcursul verificărilor și implementării proiectului se constată că este necesar.

La verificarea eligibilității la nivel OJPDRP și CRPDRP în situația în care sunt criteriile de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, expertul evaluator poate solicita informații suplimentare doar în următoarele cazuri:

1. în cazul când avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între APDRP și instituțiile respective;
2. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/ neeligibile nu este făcută corect.

Nu sunt permise atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile în cadrul cap. 4.1 Construcții și instalații, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ instalațiilor ce se vor executa. Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care sunt neeligibile.

În cazul Cererilor de Finanțare verificate prin sondaj la APDRP - nivel central, informațiile suplimentare se vor cere numai pentru pct.1 și pct.3. În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 din Ghidul Solicitantului "Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare", Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.



3. VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Verificarea pe teren se realizează de către:

OJPDRP – pentru Cererile de Finanțare depuse de către beneficiarii privați;

APDRP – nivel central - pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Scopul vizitei pe teren este de a verifica datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza

**Pentru Măsura 312
„Sprijin pentru crearea și
dezvoltarea de micro-
întreprinderi” nu este
prevăzut un prag minim
de punctaj.**

documentelor (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări, pot exista două situații:

- **proiectul este neeligibil;**
- **proiectul este eligibil și va avea un punctaj.**

4. SELECȚIA PROIECTELOR

Măsura va beneficia de o alocare financiară anuală. Alocarea financiară publică a măsurii și numărul maxim al sesiunilor de depunere și evaluare a proiectelor ce pot avea loc anual va fi stabilit de Comitetul de Monitorizare. **Pentru fiecare sesiune se face un anunț de lansare a licitației în care se vor prezenta suma și durata sesiunii.**

Autoritatea de Management în consultare cu Comitetul de Monitorizare, a stabilit înaintea lansării depunerii de proiecte, sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție (vezi subcapitolul 2.5), precum și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal.

APDRP va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi și aprobă Raportul de evaluare. Solicitanții au posibilitatea de a depune contestații, după consultarea Raportului de evaluare..

Contestațiile vor putea fi depuse la OJPDRP unde a fost depus proiectul, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării, dar nu mai mult de 12 zile lucrătoare de la afișarea pe site a Raportului de evaluare.

Contestația depusă trebuie să fie însoțită de Notificare și de documente justificative.



Contestațiile se soluționează de către o comisie formata din reprezentanți ai MADR constituita prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Termenul pentru a răspunde contestațiilor este în conformitate cu prevederile ***Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului de selecție și al Comisiei de contestații pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2007-2013 aprobat prin Ordinul MADR nr. 28/31.01.2011 cu modificările și completările ulterioare.***

După soluționarea contestațiilor, se va întocmi și aproba **Raportul de selecție** de către Comitetul de selecție care va fi publicat pe site-ul www.apdrp.ro

✓ Când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează peste valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție analizează lista proiectelor eligibile cu punctajul acordat iar selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție. Când valoarea totală a proiectelor eligibile se situează sub valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție propune aprobarea pentru finanțare a tuturor proiectelor eligibile.

✓ ***Criterii de departajare a proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal***

Departajarea proiectelor eligibile, selectate cu punctaj egal, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului exprimată în euro, în ordine crescătoare. *Dacă, după aplicarea criteriilor de departajare vor exista proiecte cu același punctaj și aceeași valoare, toate aceste proiecte vor primi finanțare.*

După parcurgerea procedurii de selecție și după caz, a celei de departajare, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management. Acest raport va cuprinde și lista proiectelor nefinanțate. Pe baza rapoartelor primite de la Comitetul de Selecție, Autoritatea de Management va lua decizia finală asupra selecției proiectelor depuse. Aprobarea directorului general al Autorității de Management reprezintă **decizia finală** asupra selecției proiectelor depuse și a finanțării lor.

După aprobare, raportul de selecție va fi postat pe site APDRP (www.apdrp.ro).



3.2 Contractarea fondurilor

După publicarea Raportului de selecție în care sunt incluse proiectele aprobate pentru a fi finanțate, **APDRP notifică Beneficiarul** privind Decizia de Selecție a Cererii de Finanțare în vederea contractării.

În termen de 15 de zile lucrătoare sau 30 zile lucrătoare în cazul persoanelor fizice neautorizate de la data primirii notificării, Beneficiarul trebuie să se prezinte la sediul Centrului Regional de care aparțin, pentru semnarea contractului de finanțare. Se recomandă consultarea textului integral al Contractului de finanțare (Anexa 5 la prezentul ghid) vezi www.apdrp.ro.

ATENȚIE! În cazul când solicitantul prezintă, la depunerea Cererii de finanțare, numai dovada (Decizia etapei de evaluare inițială) că a inițiat procedura de obținere a acordului de mediu, după verificarea eligibilității și selectarea proiectului, aceste documente se depun ulterior semnării contractului de finanțare în termen de 3 luni (în cazul în care proiectul nu necesită studiul de impact) respectiv 6 luni (în cazul în care proiectul necesită studiul de impact) de la data luării la cunoștință a Notificării de selecție.

În cazul în care aceste documente nu se depun în termenele obligatorii Autoritatea Contractantă își rezervă dreptul de a rezilia unilateral contractul de finanțare.

În caz de neprezentare a solicitantului selectat pentru finanțare în termenele invocate în Notificarea de selecție pentru încheierea contractului de finanțare sau în cazul în care acesta se regăsește înregistrat în evidențele APDRP cu debite sau nereguli, APDRP nu va încheia Contractul de finanțare.

ATENȚIE! Persoanele fizice vor fi acceptate ca potențiali beneficiari dacă se angajează să se autorizeze cu un statut minim de persoane fizice autorizate și să funcționeze ca micro-întreprinderi, în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii notificării privind selectarea cererii de finanțare. Angajamentul se atașează Cererii de Finanțare și va preciza că, în termen de 30 zile lucrătoare de la data primirii Notificării de selecție, solicitantul va prezenta Certificatul de înregistrare la Oficiul Registrului Comerțului, precum și Autorizația privind constituirea în baza OUG 44/2008.



ATENȚIE! Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maximum 24 luni pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții și/ sau montaj și de maximum 12 luni pentru investiții simple de utilaje, instalații, echipamente și dotari.

Durata de execuție a Contractului de finanțare poate fi prelungită la solicitarea beneficiarului până la data limită 31 decembrie 2015.

Durata de realizare a investiției poate fi prelungită la solicitarea beneficiarului conform prevederilor HG 224/2008 cu modificările și completările ulterioare, dar nu mai târziu de 30 septembrie 2015, reprezentând termenul limită până la care beneficiarul poate depune ultima cerere de plată.

În condițiile nerespectării duratei maxime de execuție a Contractului de Finanțare, beneficiarului i se va aplica o penalizare de 2% aplicată la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit pentru prelungirea duratei de execuție cu max. 6 luni, pe care o achită în maxim 10 zile lucrătoare de la data primirii notificării de acceptare a modificării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul are obligația de a achita penalizarea în procentul prevăzut mai sus în contul Autorității Contractante.

Beneficiarul poate efectua modificări bugetare dacă acestea nu afectează scopul principal al proiectului și investiția inițială iar modificarea se limitează la redistribuirea a maxim 10% din suma inițială alocată cheltuielilor eligibile, între capitole bugetare, fără a se modifica valoarea totală eligibilă a proiectului.

Beneficiarul transmite la APDRP bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcut, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia fără a fi necesară încheierea unui act adițional la contractul de finanțare.

Până la data semnării Contractului de Finanțare încheiat cu APDRP beneficiarul este obligat să informeze asupra oricărei forme de ajutor de stat, inclusiv asupra altor ajutoare obținute potrivit regulii „de minimis” pentru aceleași costuri eligibile ale proiectului, conform declarației din Anexa 4. 3.



PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Pentru beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, APDRP poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi acordat după primirea avizului favorabil din partea APDRP a procedurii de achiziții prioritar majoritară - de exemplu în cazul proiectelor care prevăd construcții după avizarea achiziției de lucrări sau în cazul proiectelor pentru achiziții de bunuri (bunuri și lucrări) după primirea avizării a cel puțin 50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Avansul se poate solicita până la depunerea primei cereri de plată. Beneficiarul privat poate primi avansul numai după primirea avizului favorabil din partea APDRP pentru procedura de achiziții prioritar majoritară.

Pentru plata în avans a cheltuielilor eligibile nerambursabile, beneficiarul este obligat să depună o garanție financiară, care să acopere suma solicitată în avans în procent de 110%, eliberată de către instituții financiar - bancare. Garanția financiară se depune odată cu Dosarul Cererii de Plată a Avansului. Scrisoarea de garanție bancară trebuie să acopere durata de execuție a contractelor, durată ce cuprinde durata de realizare a investiției și implementarea proiectului (inclusiv derularea procedurii de achiziții), la care se adaugă termenul maxim de 90 de zile calendaristice pentru efectuarea ultimei plăți.

Avansul se justifică de către beneficiar pe bază de documente justificative conform cerințelor APDRP prezentate în Instrucțiunile de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare.

Beneficiarul care a **încasat** de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei inițiale de execuție, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul bancar prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară, care să acopere toată perioada solicitată la prelungire.



3.3 Achizițiile

Beneficiarul are posibilitatea să demareze procedura de achiziții începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, având în vedere condiționarea semnării Contractului de Finanțare de documentele obligatorii pe care trebuie să le depună la Autoritatea Contractantă.

Beneficiarul privat este obligat să depună la OJPDRP, dosarele de achiziții, în maxim 3 luni - pentru achiziții simple, sau la CRPDRP - Serviciul Achiziții în maxim 4 luni, - Proiectul Tehnic și cel puțin un Dosar de achiziții (ex.: Dosar achiziții prestări servicii), pentru achiziții care prevăd construcții și/ sau montaj, de la semnarea contractului de finanțare.

Important! Investițiile care răspund obiectivelor PERE și pentru care s-a întocmit deviz pe obiect separat, se vor constitui în lot separat pentru parcurgerea procedurii de achiziții.

ATENȚIE! La solicitarea expresă a unui beneficiar al cofinanțării din FEADR, cu privire la furnizorii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, APDRP poate, după o verificare prealabilă, să includă informațiile despre acești furnizori în Lista furnizorilor care nu-și respectă obligațiile contractuale față de beneficiarii cofinanțării din FEADR, postata pe site-ul APDRP.

În contextul derulării achizițiilor private și publice, **conflictul de interese, în cazul selecției de oferte, se definește prin:**

I. Conflictul de interese între beneficiarul privat/comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționaritul beneficiarului privat (până la proprietarii finali) cu excepția acționarilor/asociaților tip listă în cazul Societăților pe Acțiuni, reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului privat (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;



- sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

II. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (**până la proprietarii finali**) cu excepția acționarilor/asociaților tip listă în cazul Societăților pe Acțiuni, reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului privat (consilii de administrație etc):

- dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (conform. HG. 224/2008 și OUG 66/2011);
- fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea Instrucțiunilor privind achizițiile private de către beneficiarii FEADR atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau produse.

Pe parcursul întregului proces de achiziție, la adoptarea oricăror decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- Nediscriminarea
- Tratatul egal
- Recunoașterea reciprocă
- Transparența
- Proportionalitatea
- Eficiența utilizării fondurilor
- Asumarea răspunderii.

Beneficiarul trebuie să depună la OJPDRP Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).



3.4 Plata

Dosarul Cererii de plată se depune de către beneficiar la Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, în două exemplare pe suport hârtie, la care atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi anexa V la Contractul de finanțare), prezentate pe site-ul APDRP: **www.apdrp.ro**.

Termenul de rambursare a cheltuielilor eligibile aferente unui dosar Cerere de plată este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să nu **înstrăineze sau/ și să modifice investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani** de la data semnării Contractului de Finanțare .



Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de Finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

Nr. Crt	Document	Exemplar original	Exemplar copie ¹³	Prezentarea originalelor la depunerea proiectului
1.	<p>Studiul de Fezabilitate pentru proiecte care prevăd lucrări de construcții și/ sau montaj (Anexa 2 din Ghidul solicitantului)</p> <p>ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de Fezabilitate Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente și Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.</p> <p>sau</p> <p>Memoriul justificativ pentru proiecte care nu prevăd lucrări de construcții și/ sau montaj (Anexa 3 din Ghidul solicitantului)</p> <p>Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate/Memoriu justificativ informații identice din alte proiecte similare, se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare sau neeligibilitatea în cazul în care nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.</p> <p>În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana</p>	Original	Copie	Nu este cazul

¹³ Pentru documentele „copie” se solicita și originalul documentului pentru a se verifica concordanța copiei cu originalul



<p>„neeligibile”, va prezenta Certificatul de urbanism și va întocmi Studiu de Fezabilitate.</p> <p>În cadrul documentului se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:</p> <ul style="list-style-type: none">- codul CAEN al firmei de consultanță trebuie menționat în Studiul de Fezabilitate/ Memoriu justificativ.- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte stampila elaboratorului documentației.- existența „foii de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.- detalierea capitolului 3 – cheltuieli pentru proiectare și engineering și capitolul 5 – organizare de șantier prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți.- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartusul indicator.- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”)- Estimarea privind forța de muncă ocupată prin realizarea investiției, prevăzută în capitolul 7.2 din SF/ cap.3.2 din MJ, are în vedere <i>doar</i> locurile de muncă nou create, cu normă întreagă, pentru personalul implicat direct în activități de producție/ servicii (personalul muncitor - direct productiv și cel mult un loc de muncă indirect productiv).			
--	--	--	--



2.	<p>Situațiile financiare (bilant formular 10, cont de profit și pierderi formular 20 și formularele 30 și 40, precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară, în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din bilanț) să nu fie negativ.</p> <p>Excepție fac solicitanții care nu au înregistrat venituri din exploatare</p> <p>sau</p> <p>Situațiile financiare (bilanț formularul 10, cont de profit și pierderi formularul 20 și formularele 30 și 40) prin care dovedesc că nu au înregistrat venituri din exploatare.</p> <p>sau</p> <p><i>Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:</i></p> <p>Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ;</p> <p>sau</p> <p>Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului. Sau</p> <p>Se vor prezenta situațiile financiare pentru anii n, n-1 și n-2, unde n este anul anterior depunerii cererii de finanțare, pentru verificarea încadrării solicitantului în categoria firmelor în dificultate.</p>	Copie	Copie	DA
3.	<p>3. Documente pentru terenurile și clădirile pe/în care sunt/vor fi realizate investițiile :</p> <p>3.1 actul de proprietate asupra terenului sau alt document încheiat la notariat, care să certifice dreptul de folosință/dreptul real principal al terenului: contract de închiriere, de comodat, concesiune, (alte tipuri de folosință conform legii) pentru terenul pe care se va realiza investiția, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare.</p>	Copie	Copie	DA



<p>și, în cazul dreptului de folosință prin concesionare, contractul de concesiune va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:</p> <p>suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;</p> <p>situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze</p> <p>și</p> <p>Pentru clădiri:</p> <p>Document care să ateste dreptul de proprietate asupra clădirii</p> <p>sau</p> <p>alt document încheiat la notariat care să certifice dreptul de folosință/dreptul real principal asupra clădirii: contract de închiriere, de comodat, concesiune (alte tipuri de folosință conform legii) pentru clădirea în care se va realiza investiția, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare, numai în cazul în care proiectul se referă la dotarea / achiziționarea de echipamente / utilaje, amenajarea clădirii în această situație fiind considerată cheltuială neeligibilă.</p> <p>și</p> <p>în cazul dreptului de folosință prin concesionare, adresa emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea</p> <p>Documentele de proprietate/folosință se solicită și pentru spațiile de garare/terenurile pe care se gareză utilajele/echipamentele/mașinile.</p> <p>3.2 Extras de carte funciară</p> <p>sau</p> <p>Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru.</p> <p>ATENȚIE! Pentru construcțiile definitive solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul real principal (drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire,</p>			
---	--	--	--



	hotărâre judecătorească/ contract de concesiune , definite conform Legii nr. 50/1991, modificată și completată, asupra terenului pe care urmează a se realiza investiția. Pentru construcțiile cu caracter provizoriu , definite conform Legii nr. 50/1991, modificată și completată, solicitantul poate prezenta și un contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului .			
4.	Certificat de urbanism/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare , conform modelului din Ghid.	Copie	Copie	DA
5.	Clasarea notificării sau Decizia etapei de evaluare inițială sau Decizia etapei de încadrare sau Acord de mediu sau Aviz Natura 2000 pentru ariile naturale protejate, eliberate de Autoritatea competentă pentru protecția mediului.	Copie	Copie	DA
	6.1 Declarația pe propria răspundere privind cofinanțarea conform Anexei 4.5.	Original	Copie	Nu este cazul
6	6.2. Document de la bancă cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu APDRP). <i>Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.</i>	Copie	Copie	DA
7	7.1 Certificate de atestare fiscală , emise în conformitate cu art. 112 și 113 din OG 92/2003, privind Codul de Procedură Fiscală, republicată, de către: a) Organul fiscal competent din subordinea Direcțiilor Generale ale Finanțelor Publice, pentru obligațiile fiscale și sociale de plată către bugetul general consolidat al statului; b) Autoritățile administrației publice locale, în raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (după caz), pentru obligațiile de plată către bugetul local (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).	Copie	Copie	DA



	<p>Aceste certificate trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor (prin mențiunea „nu are datorii fiscale, sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.)</p> <p>7.1.1 Decizia de rambursare aprobată a sumelor negative solicitate la rambursare prin deconturile de TVA și/sau alte documente aprobate pentru soluționarea cererilor de restituire.</p>			
	<p>7.2 Graficul de eșalonare a datoriilor, în cazul în care aceasta eșalonare a fost acordată.</p>	Copie	Copie	DA
8.	<p>8.1 Notificare, care să certifice conformitatea proiectului cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și că prin realizarea investiției în conformitate cu proiectul verificat de DSVSA județeană, respectiv a municipiului București, unitatea va fi în concordanță cu legislația în vigoare pentru domeniul sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor.</p>	Copie	Copie	Da
	<p>8.2 Avizul sanitar privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sanitate publică <i>sau</i></p>	Copie	Copie	Da
	<p>Notificare privind constatarea conformității proiectului cu condițiile de igienă și sănătate publică <i>sau</i></p>	Copie	Copie	Da
	<p>Notificare că investiția nu face obiectul evaluării condițiilor de igienă.</p>	Copie	Copie	Da
9	<p>Pentru unitățile care se modernizează și se supun autorizării/ avizării conform legislației în vigoare:</p> <p>9.1 Autorizația Sanitară/Notificarea de constatare a conformității unității cu legislația sanitară, emisă cu cel mult un an înaintea depunerii cererii de finanțare <i>și/sau</i></p> <p>9.2 Autorizația Sanitar-veterinară/ Dovada înregistrării pentru siguranța alimentelor/ Notificare de constatare a conformității unității cu legislația sanitar veterinară și siguranța alimentelor, emise cu cel mult un an înaintea</p>	Copie	Copie	Da
		Copie	Copie	Da



	<p>depunerii cererii de finanțare</p> <p>Atenție! Pentru unitățile în care se desfășoară activități de asistență medical – veterinară (cabinet medical – veterinar, clinici medical – veterinare, spitale clinice veterinare) nu se va solicita acest document (conform prevederilor art. 1(2) din Norma sanitar veterinară aprobată prin Ordinul 16/2010).</p> <p>și</p> <p>9.3 Nota de constatare privind condițiile de mediu, emisă cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de Finanțare</p>	Copie	Copie	Da
10.	Actul constitutiv al societății cooperative meșteșugărești / de consum	Copie	Copie	Da
11.	<p>11.1 Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului care specifică faptul că solicitantul are codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare, existența punctului de lucru în spațiul rural (dacă este cazul) și că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/2006 cu modificările și completările ulterioare</p> <p>și</p>	Copie	Copie	Da
	<p>11.2 Declarația pe propria răspundere că își va deschide punct de lucru în spațiul rural, cu codul CAEN al activității pentru care solicită finanțare, când va îndeplini condițiile, conform legislației în vigoare (pentru investiții noi, dacă este cazul).</p> <p>și</p>	Original	Copie	Nu este cazul
	<p>11.3 Declarația privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor (Anexa 4.1 din Ghidul solicitantului)</p> <p>Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.</p>	Original	Copie	Nu este cazul
12.	<p>12.1 Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comerțului conform legislației în vigoare.</p> <p>sau</p>	Copie	Copie	Da
	<p>12.2 Certificat de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor medicale umane / veterinare</p>	Copie	Copie	Nu



	individuală, doar pentru meseriile tradiționale artizanale - pentru reprezentantul legal/ beneficiar sau 15.2 Declarație pe propria răspundere în care să se menționeze că beneficiarul proiectului sau reprezentantul legal de proiect / o persoană din cadrul societății pentru care va prezenta document care să certifice poziția în societate - adeverință care să ateste vechimea în muncă și în specialitate și extras din Registrul general de evidență a salariaților, acționar) vor urma un curs de pregătire profesională, până la finalizarea proiectului, înaintea ultimei plăți a ajutorului.	Original	Original	
16.	Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria <<firmă în dificultate >>după caz (Anexa 4.2 din Ghidul solicitantului). Declarația, semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.	Original	Copie	Nu este cazul
17.	Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis - Anexa 4.3 din Ghidul Solicitantului.	Original	Copie	Nu este cazul
18	Pentru proiectele aferente codurilor CAEN 0161 și 7731, Precontract care sa ateste prestarea serviciilor de mecanizare	Copie	Copie	Da

ATENȚIE!

Activitățile care fac obiectul înregistrării sanitare veterinare corespund codurilor CAEN 0162, 1107, 1511, 1512, 2052, 3530.

Activitățile ce se încadrează în CAEN 7500 se supun procedurii de înregistrare / autorizare sanitar – veterinară conform Ordinului nr. 16/2010.

Atenție! Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.



4.2 Lista Formularelor disponibile pe site-ul APDRP

Cererea de Finanțare Anexa 1 (document pe care potențialul beneficiar îl înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile); *link www.apdrp.ro*

Studiul de Fezabilitate Anexa 2 (document cerut pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții-montaj); *link www.apdrp.ro*

Memoriul Justificativ Anexa 3 (document cerut pentru proiectele care nu prevăd lucrări de construcții-montaj); *link www.apdrp.ro*

Formulare: Actele de transfer și Adresă de înștiințare (document necesar în cazul în care Certificatul de urbanism / Document emis de Agenția de Protecția Mediului/ Avizul sanitar veterinar/ Avizul sanitar este/ sunt emise pe numele unei persoane fizice/ juridice diferite de solicitant).

Contractul de Finanțare Anexa 5 (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între APDRP și beneficiarul fondurilor nerambursabile); *link www.apdrp.ro*

Lista Formularelor și Documentelor necesare pentru cererea de plată

Documentele și formularele justificative care constituie **Dosarul Cererii de plată** necesar aprobării cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului dumneavoastră sunt:

Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative, printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc.); *link www.apdrp.ro*

Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede modulele de tranșe de plată); *link www.apdrp.ro*

Declarația de cheltuieli (document care prevede tipurile de cheltuieli-achiziții de bunuri / servicii / lucrări / actualizări / diverse și neprevăzute); *link www.apdrp.ro*

Raportul de execuție (document care prevede realizările fizice și cele financiare); *link www.apdrp.ro*

Declarația pe propria răspundere a beneficiarului (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate



prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă); *link* www.apdrp.ro

Formulare: Formularul AP 1.1 – Avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului); *link* www.apdrp.ro.

TOATE FORMULARELE PREZENTATE AL CĂROR FORMAT ESTE ELABORAT DE APDRP POT FI CONSULTATE ȘI DESCĂRCATE DIRECT DE PE PAGINA DE INTERNET A APDRP ȘI MADR (www.apdrp.ro – INVESTIȚII PRIN FEADR – M 312 SPRIJIN PENTRU CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE MICRO-ÎNȚREPRINDERI) SAU POT FI SOLICITATE DE LA SEDIILE APDRP DIN ȚARĂ.

Alte documente al căror format nu este elaborat de APDRP și nu pot fi furnizate de APDRP (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de Plată, publicate pe pagina de internet a APDRP www.apdrp.ro – *Investiții prin FEADR – M312 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi*); *link* www.apdrp.ro

De asemenea, în pagina de internet a APDRP puteți consulta și descărca:

- **Fișa Măsurii** - Anexa 7 (www.apdrp.ro – *Investiții prin FEADR – M 312 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi*); *link* www.apdrp.ro
- **Actele normative utile** - Anexa 8 (www.apdrp.ro – *Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR*); *link* www.apdrp.ro
- Declarație privind încadrarea în categoria micro-întreprinderilor - Anexa 4.1; *link* www.apdrp.ro
- Declarația referitoare la firma în dificultate - Anexa 4.2; *link* www.apdrp.ro
- *Declarație* privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis – Anexa 4.3; *link* www.apdrp.ro
- *Anexa 4.4 - Angajamentul persoanelor fizice*; *link* www.apdrp.ro



4.3 DICȚIONAR

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activitate complementară - activitatea cuprinsă în cadrul unui cod CAEN eligibil care se desfășoară în scopul completării / dezvoltării/ optimizării activității majoritar valorice propuse prin proiect.

***ATENȚIE!** Nu se vor lua în calcul activitățile care nu au nici o legătură cu activitatea majoritar valorică propusă prin proiect și care sunt create în mod artificial.*

Beneficiar – persoană juridică/ persoană fizică autorizată care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu APDRP pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cererea de Finanțare – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată **din surse proprii**, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară, fie din venituri provenite din sponsorizări,



donații și legate¹⁴ etc. dovedite în condițiile legii. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este **prin credit bancar**, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar;

Cofinanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR; aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Drept de proprietate - dreptul unei persoane de a se bucura și dispune de un bun fizic în mod exclusiv și absolut, concretizat prin contract de vânzare cumpărare, extras de carte funciară, titlu de proprietate sau orice alt act juridic care atestă proprietatea bunului conform legislației în vigoare;

Drept de concesiune - Contract prin care o persoană, numită concedent, transmite pentru o perioadă determinată, pe cel mult 49 de ani, unei alte persoane, numită concesionar (care acționează pe riscul și pe răspunderea sa) dreptul și obligația de exploatare a unui bun, a unei activități sau a unui serviciu public, în schimbul unei redevențe;

Eligibil – care îndeplinește criteriile și condițiile precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Fișa măsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a Măsurii 312 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea

¹⁴ Legate – Dispoziție testamentară; Bunuri lăsate cuiva prin dispoziție testamentară.



condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de APDRP;

Investiție nouă – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația, sau pentru construcții aparținând unităților cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială;

Măsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);

Micro-întreprinderi - așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare¹⁵ (având mai puțin de 10 angajați și care realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale în valoare de până la 2,0 milioane Euro echivalent în lei). Statutul de micro-întreprindere poate fi vizat de către un solicitant care deține cel puțin statutul de persoană fizică autorizată;

Micro-întreprindere nou înființată (start-up) – micro-întreprindere care este înființată în anul depunerii cererii de finanțare sau care nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali;

Micro-întreprindere în dificultate - în sensul prevederilor *Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate*. Potrivit acestor reglementări „firma în dificultate” este:

- a) societatea cu răspundere limitată, când se constată pierderea a mai mult de jumătate din capitalul social în ultimii 2 ani și a mai mult de un sfert din capital în ultimele 12 luni;
- b) orice întreprindere, indiferent de forma juridică, care întrunește condițiile pentru a fi supusă unei proceduri de insolvență.

Chiar în cazul în care nici una din condițiile a) sau b) nu este îndeplinită, o firmă este considerată în dificultate când prezintă simultan următoarele simptome: cifra de afaceri este în scădere, înregistrează pierderi, acumulează datorii, scade fluxul de numerar

¹⁵ *Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.*



Modernizarea – cuprinde lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, care se realizează pe amplasamente existente, fără modificarea destinației inițiale;

Mijloace de transport specializate – reprezintă autovehiculele adaptate la cerințele de transport în cont propriu al materiei prime și/sau al producției obținute; vehicule care îndeplinesc aceleași cerințe și au o funcție specifică ce necesită adaptări ale caroseriei și/ sau echipamente speciale, conform HG 224/2008 cu modificările și completările ulterioare.

Personal direct productiv - personalul încadrat din punct de vedere al responsabilităților și al gradului de participare la realizarea procesului productiv/de servicii al micro-întreprinderii respective.

Planul European de Redresare Economică (PERE) – Programul agreat în cadrul Consiliului European din perioada 11-12 decembrie 2008 prin care se oferă un stimulente pentru economia europeană pentru proiecte din domeniul energetic, infrastructură în bandă largă (infrastructură de Internet) și proiecte pentru noile provocări (schimbări climatice, energii regenerabile, biodiversitate, gestiunea resurselor de apă, inovație și restructurarea sectorului produse lactate);

Pilonul I al Politicii Agricole Comune (PAC) – finanțat prin Fondul European de Garantare Agricolă (FEAGA) și constituie baza plăților directe și a măsurilor de piață. El este complementar **Pilonului II al PAC**, finanțat prin FEADR, care se adresează în egală măsură atât dezvoltării rurale cât și îmbunătățirii mediului. Acțiunile implementate prin cei doi Piloni ai PAC sunt strâns legate și se completează reciproc;

Potențial beneficiar – persoană juridică/persoană fizică autorizată care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PNDR) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un contract de finanțare cu APDRP;

Politica Agricolă Comună (PAC) – este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizații comune de piață;



Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune cererea de finanțare și în cazul în care cererea de finanțare va fi selectată, semnează contractul de finanțare și care trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Spatiul rural – totalitatea comunelor ca unități administrativ – teritoriale, împreună cu satele componente;

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

Abrevieri:

APDRP – Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul APDRP îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

APIA – Agenția de Plăți pentru Intervenție în Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;

CRPDRP – Centrele Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, structura organizatorică la nivel regional a APDRP (la nivel național există 8 centre regionale);

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;



MADR – DGDR AM PNDR- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – DGDR - Direcția Generală Dezvoltare Rurală, Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

OJPDRP – Oficiile Județene de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, structura organizatorică la nivel județean a APDRP (la nivel național există 42 Oficii județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

4.4 APDRP ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul FEADR, **are dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile** pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

APDRP vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:30 și 16:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a FEADR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea FEADR. Experții APDRP vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal prevăzut de Ordonanța de Guvern nr.27/2000 privind reglementarea regimului juridic al petițiilor (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene. Însă, nu uitați că experții APDRP nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

APDRP, prin cele 8 Centre Regionale și cele 42 de Oficii Județene, vă poate acorda informații pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă întâmpinați greutăți în obținerea informațiilor sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene.

Adresa noastră este:

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1; reclamatii@apdrp.ro.

www.apdrp.ro – Forumuri de discuții / Reclamații.

Echipa APDRP vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a APDRP.

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea FEADR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, pentru soluționarea problemelor.



Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informaționale în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea *Întrebări frecvente* de pe pagina de internet a APDRP (www.apdrp.ro > *Comunicare* > *Întrebări frecvente*) sau să formulați întrebări către departamentul de relații publice din cadrul APDRP. Menționăm faptul că în secțiunea *Întrebări frecvente* sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.
